

Az Európai Gazdasági és Szociális Bizottság véleménye – A Bizottság közleménye az Európai Parlamentnek, az Európai Tanácsnak, a Tanácsnak, az Európai Gazdasági és Szociális Bizottságnak és a Régiók Bizottságának – Hatékonyabb jogalkotás a szociálpolitika területén: a minősített többségi szavazásra való átállás területeinek meghatározása

(COM(2019) 186 final)

(2020/C 14/13)

Előadó: **Christian BÄUMLER**

Felkérés:	Európai Bizottság, 2019.6.3.
Jogalap:	az Európai Unió működéséről szóló szerződés 304. cikke
Illetékes szekció:	„Foglalkoztatás- és szociálpolitika, uniós polgárság” szekció
Elfogadás a szekcióülésen:	2019.9.10.
Elfogadás a plenáris ülésen:	2019.9.25.
Plenáris ülés száma:	546.
A szavazás eredménye: (mellette/ellene/tartózkodott)	83/32/1

1. Következtetések és ajánlások

1.1. Az Európai Gazdasági és Szociális Bizottság (EGSZB) hangsúlyozza, hogy a gyors változások időszakában alapvető fontosságú, hogy az EU a tagállamokkal együtt képes legyen az elismert hatásköreinek megfelelően eredményes és hatékony szakpolitikai intézkedések meghozatalára valamennyi érintett szakpolitikai területen. E megközelítés keretében a szubszidiaritás elvének kellő figyelembevétele mellett megfelelően végig kell gondolni, hogy európai szinten milyen intézkedésekre van szükség.

1.2. Az EGSZB úgy véli, hogy a jogalkotási folyamatban fontos az Európai Parlament magas szintű részvétele a Szerződés rendelkezéseivel összhangban, többek között főként a szociálpolitika terén, mivel a szociálpolitikai kérdések mindig hatással vannak a Szerződésben rögzített céloknak megfelelően (EUSZ. 3. cikk) a társadalom kohéziójára és a magas versenyképességű szociális piacgazdaságra is.

1.3. Tekintettel arra, hogy már korábbi véleményeiben ⁽¹⁾ is az uniós egyhangú szavazás követelményeinek vizsgálata mellett foglalt állást, és ezt nemrégiben – különösen az adópolitika terén ⁽²⁾ – megerősítette, az EGSZB üdvözli, hogy az Európai Bizottság előmozdítja a meglévő jogalkotási akadályokkal kapcsolatos vitát, és hogy ezzel a közleménnyel a szociálpolitika terén is megnyitja a vitát a minősített többségi szavazással történő döntéshozatal kiterjesztésének lehetőségeiről. Az EGSZB ugyanakkor hangsúlyozza, hogy az EU-nak a Szerződésen alapuló szerepe a szociálpolitika terén kizárólag az EUMSZ 153. cikk (1) bekezdésében meghatározott területeken a tagállamok által végzett tevékenységek támogatása és kiegészítése. Ez tükrözi a nemzeti szociális rendszerek és hagyományok sokféleségét, és egyben azt is jelenti, hogy a tagállamok vezető szerepet játszanak intézkedéseik kidolgozásában és végrehajtásában a szociálpolitika és a munkaerőpiacok terén. A minősített többségi szavazás eljárása a kompromisszumkészség kultúráján alapul.

1.4. Az EGSZB számára egyértelmű, hogy ha a minősített többségi szavazás eszközét alkalmazzák, az EU-t továbbra is kötelezi a szubszidiaritás elve, és azokon a területeken, amelyek nem tartoznak kizárólagos hatáskörébe, olyan témakörökre összpontosít, amelyekben a közös célkitűzéseket nemzeti, regionális vagy helyi szinten nem lehet hatékonyabban elérni. Ugyanez vonatkozik az arányosság elvére, amely szerint az EU intézkedéseinek tartalma és formája nem léphet túl a Szerződések célkitűzésein.

⁽¹⁾ Ld. az EGSZB következő véleményeit: HL C 230., 2015.7.14., 24. o.; HL C 434., 2017.12.15., 18. o.; HL C 271., 2013.9.19., 23. o.; HL C 332., 2015.10.8., 8. o.

⁽²⁾ Az EGSZB véleménye: Adózás – minősített többségi szavazás (HL C 353., 2019.10.18., 90. o.).

1.5. Az EUMSZ 151. cikke rögzíti, hogy a szociálpolitika célja „a foglalkoztatás, az élet- és a munkakörülmények javítása [...] a fejlődési folyamat fenntartása mellett”. Az EGSZB hangsúlyozza, hogy az EUMSZ 153. cikkének (2) bekezdése szerint erre a minimumkövetelményekről szóló irányelvek révén kell törekedni a tagállamokban fennálló körülményeket figyelembe véve, az irányelvek pedig nem akadályozhatják kis- és középvállalkozások alapítását és ezek fejlődését. Hangsúlyozza továbbá, hogy az EUMSZ 153. cikkének (4) bekezdése szerint – függetlenül attól, hogy melyik döntéshozatali rendszerről van szó – nem sérülhet a tagállamok azon joga, hogy a nemzeti jogba való átültetés során magasabb szintű védelem mellett kötelezzék el magukat, mint ahogy az a hatáskörük sem, hogy szociális biztonsági rendszerük alapjait maguk határozzák meg.

1.6. Az EGSZB hangsúlyozza, hogy az uniós szinten végrehajtott, szociális partnerek között létrejött megállapodások jelentős szerepet játszanak az uniós szociális vívmányok kialakításában. Az EGSZB az egyhangú szavazásról a minősített többségi szavazásra való lehetséges áttérésről folytatott vita kapcsán garanciákat kér arra, hogy a szociális partnereket a továbbiakban is átfogóan bevonják a szociálpolitikai jogalkotásba és a politikák kidolgozásába, valamint hogy azok autonóm megállapodásainak végrehajtása és esetleges felülvizsgálata során tiszteletben tartják önállóságukat.

1.7. Az EGSZB megállapítja, hogy jelenleg az egyes szakpolitikai területeken vagy egyhangúlag, vagy minősített többségi szavazással hozzák a döntéseket. Ez a szociális normák kidolgozása során egyenlőtlenhez, a szociális védelem terén pedig hiányosságokhoz vezet. Az EGSZB ezért – legalábbis a megkülönböztetésmentességre irányuló jogalkotás, valamint a szociális biztonságra és a munkavállalók védelmére vonatkozó ajánlások esetében – támogatja a minősített többségi szavazásra való teljes áttérést.

1.8. Az EGSZB utal arra, hogy az EU intézkedéseket dolgozott ki a veszélyeztetett munkavállalók, így például a terhes nők vagy a részmunkaidőben dolgozók védelmére a munkaviszony megszüntetésének esetében. Ez amellet szól, hogy Európa-szerte biztosítani kell az egészséges eljárási és védelmi jogok minimumszintjét, valamint át kell térni a minősített többségi szavazással történő eljárásra.

1.9. Az EGSZB hangsúlyozza, hogy a munkaadói és munkavállalói érdekek képviselete és kollektív érvényesítése döntő jelentőségű a társadalmi kohézió, a jó munkahelyek fenntartása és létrehozása, valamint az uniós vállalatok versenyképessége szempontjából. Az EU-nak – amennyiben indokolt – itt is meg kell vizsgálnia, hogy a minősített többségi szavazás révén mennyiben nyílnak nagyobb lehetőségek a szociális partnerség jövőcentrikus továbbfejlesztésére.

1.10. Az EU-ban legálisan tartózkodó harmadik országbeli állampolgárok foglalkoztatási körülményeit illetően az EGSZB egyenlőtlen bánásmód elkerülése és a társadalmi kohézió erősítése érdekében a minősített többségi szavazásra való áttérést javasolja.

1.11. Az EGSZB a minősített többségi szavazásra való áttérésről folyó vita kapcsán egyetért az Európai Bizottság megfontolásaival az EUSZ 48. cikkének (7) bekezdésében szereplő általános „passerelle” klauzula választását illetően azokban az esetekben, amelyekben minősített többségi szavazást alkalmaznak, mivel ez a lehetőség feltételezi mind az Európai Tanács egyhangú határozatát, mind valamennyi nemzeti parlament támogatását és az Európai Parlament jóváhagyását is, ami széles körű demokratikus legitimitást eredményez.

2. Általános megjegyzések

2.1. Az EGSZB egyetért az Európai Bizottsággal abban, hogy az EU és minden tagállama közösen szembesül kihívásokkal az új technológiák hatásai, a globalizált gazdaságban fokozódó versenynyomás, az új munkaformák és a demográfiai tendenciák tekintetében. Ahhoz, hogy az európai szociális modellt a jövőbeli generációk számára is fenntartsuk és továbbfejlesszük, számos politikaterületen – az elismert hatásköröknek megfelelően – európai és nemzeti intézkedések szükségesek. Ezzel összefüggésben sürgősen szükség van a társadalmi kohézió és a társadalmi befogadás megerősítésére irányuló, valamint a megkülönböztetés elleni intézkedésekre.

2.2. Az EGSZB hangsúlyozza, hogy a gyors változások időszakában alapvető fontosságú, hogy az EU a tagállamokkal együtt képes legyen hatékony és eredményes szakpolitikai intézkedések meghozatalára. Ennek magában kell foglalnia a szükséges fellépésnek és az intézkedések szintjének megfelelő átgondolását a szubszidiaritás elvének kellő figyelembevételével, valamint a megfelelő eszközök és hatékony döntéshozatali folyamatok kiválasztását, amelyek révén az EU támogathatja és kiegészítheti a nemzeti politikákat. Ennek során részletesen elemezni kell az egyes tagállamokban a gazdaságra, az államháztartásra és a szociális partnerek szerepére gyakorolt hatásokat. Valamennyi tagállamnak mindig elegendő lehetőséggel kell rendelkeznie a döntéshozatali folyamatban való részvételre. Közös célként a jó eredmények elérését kell kitűzni mind uniós szinten, mind az egyes tagállamokban.

2.3. Az EGSZB hangsúlyozza, hogy az EU-nak hatékony és rugalmas döntéshozatali folyamatra van szüksége annak biztosításához, hogy a jogszabályok és a nem kötelező erejű eszközök – például a koordinációs keretek és az ajánlások – lépést tudjanak tartani a gazdasági és szociális fejleményekkel. Tekintettel arra, hogy az EGSZB már korábbi véleményeiben is az uniós jogalkotás egyhangúsági követelményeinek vizsgálata mellett foglalt állást⁽³⁾, üdvözli, hogy az Európai Bizottság előmozdítja a szakpolitikai jogalkotás jelenlegi akadályaival kapcsolatos vitát, és hogy ezzel a közleménnyel a szociálpolitika terén is megindította a vitát a minősített többségi szavazás kiterjesztésének lehetőségeiről. Az EGSZB ugyanakkor hangsúlyozza, hogy az EU-nak a Szerződésen alapuló szerepe a szociálpolitika terén kizárólag az EUMSZ 153. cikk (1) bekezdésében meghatározott területeken a tagállamok által végzett tevékenységek támogatása és kiegészítése. Ez tükrözi a nemzeti szociális rendszerek és hagyományok sokféleségét, és egyben azt is jelenti, hogy a tagállamok vezető szerepet játszanak intézkedéseik kidolgozásában és végrehajtásában a szociálpolitika és a munkaerőpiacok terén.

⁽³⁾ Lásd a 2. lábjegyzetet.

2.4. Az EU szerződéses szerepe az EGSZB szerint az, hogy a tagállamok tevékenységét az EU-ban támogassa és a Szerződésekben meghatározott területeken kiegészítse (EUMSZ 153. cikk (1) bekezdés). Ez tükrözi a nemzeti szociális rendszerek és hagyományok sokféleségét, és egyben azt is jelenti, hogy a tagállamok vezető szereppel és nagyfokú szuverenitással rendelkeznek az európai együttműködés keretében intézkedéseik kidolgozásában és végrehajtásában a szociálpolitika és a munkaerőpiacok területén.

2.5. Az EGSZB hangsúlyozza, hogy az EU szociálpolitikai jogszabályainak túlnyomó részét minősített többségi szavazással és a rendes jogalkotási eljárás szerint fogadták el.

2.6. Az EGSZB felhívja a figyelmet arra, hogy ezzel szemben az Európai Unióról szóló szerződés értelmében a szociális politika bizonyos területein továbbra is a Tanácsban történő egyhangú szavazás szükséges. Ezek a következők: a megkülönböztetés elleni intézkedések (EUMSZ 19. cikk (1) bekezdés); a munkavállalók szociális biztonsága és szociális védelme (kivéve a munkavállalók szabad mozgására irányulóan) (EUMSZ 153. cikk (1) bekezdés c) pont); a munkavállalók védelme munkaviszonyuk megszüntetése esetén (EUMSZ 153. cikk (1) bekezdés d) pont); a munkavállalók és munkaadók érdekeinek képviselője és kollektív védelme (EUMSZ 153. cikk (1) bekezdés f) pont), valamint az Unió területén jogszerűen tartózkodó harmadik országbeli állampolgárok foglalkoztatásának feltételei (EUMSZ 153. cikk (1) bekezdés g) pont). Míg az EUMSZ 19. cikke az Európai Parlament egyetértését írja elő, a 153. cikk (1) bekezdésének c), d), f) és g) pontját illetően nem ez a helyzet.

2.7. Az EGSZB úgy véli, hogy fontos az Európai Parlamentnek a jogalkotási folyamatban való magas szintű részvétele a Szerződés rendelkezéseivel összhangban, főként a szociálpolitika terén, mivel a szociálpolitikai kérdések mindig a polgárokat közelről érintő döntéseket tesznek szükségessé, és hatással vannak a Szerződésben rögzített céloknak megfelelően (EUSZ. 3. cikk) a társadalom kohéziójára és a magas versenyképességű szociális piacgazdaságra is.

2.8. Az EGSZB üdvözli, hogy az Európai Bizottság ezzel a közleménnyel a szociálpolitika terén is megindította a vitát a minősített többségi szavazás kiterjesztéséről, ahogy azt korábban – mindenekelőtt az adópolitikában (*) – tette. A minősített többségi szavazás eljárása a kompromisszumkészség kultúráján alapul. Vitát feltételez, és olyan pragmatikus eredményeket tesz lehetővé, amelyek az Unió egésze érdekeinek figyelembevételével születhetnek. A minősített többségi szavazás kilátása katalizátorként szolgál ahhoz, hogy kompromisszumok keresése és valamennyi érdekelt fél bevonása révén minden érintett számára elfogadható megoldást találjanak.

2.9. Az EGSZB rámutat arra, hogy a 2019–2024-es időszakra vonatkozó új stratégiai menetrendjében az EU elkötelezte magát a szociális jogok pillérének uniós és tagállami szintű végrehajtása mellett. Ennek során kellő figyelmet kell fordítani az egyes felelősségi körökre.

2.10. Az EGSZB szerint kulcsfontosságú, hogy ha a minősített többségi szavazás eszközét alkalmazzák, az EU-t továbbra is kötelezi a szubszidiaritás elve, és azokon a területeken, amelyek nem tartoznak kizárólagos hatáskörébe, olyan témakörökre összpontosít, amelyekben a közös célkitűzéseket nemzeti, regionális vagy helyi szinten nem lehet hatékonyabban elérni. Ugyanez vonatkozik az arányosság elvére, amely szerint az EU intézkedéseinek tartalma és formája nem léphet túl a Szerződések célkitűzésein. Ezeket az alapelveket a minősített többségi szavazásról folytatott vita során világossá kell tenni.

2.11. Az EUMSZ 151. cikke rögzíti, hogy a szociálpolitika célja „a foglalkoztatás, az élet- és a munkakörülmények javítása [...] a fejlődési folyamat fenntartása mellett”. Az EGSZB hangsúlyozza, hogy az EUMSZ 153. cikkének (2) bekezdése meghatározza azokat a kritériumokat, amelyeket az EU megfelelő szociálpolitikai intézkedéseinek teljesíteniük kell. Eszerint az irányelvek elsősorban minimumkövetelményeket tartalmazhatnak a tagállami feltételek figyelembevételével, és nem akadályozhatják kis- és középvállalkozások alapítását és azok fejlődését. Az EGSZB hangsúlyozza, hogy – függetlenül attól, hogy melyik döntéshozatali rendszerrel van szó – nem sérülhet a tagállamok azon joga, hogy a nemzeti jogba való átültetés során magasabb szintű védelem mellett kötelezzék el magukat, mint ahogy az a hatáskörük sem, hogy szociális biztonsági rendszerük alapjait maguk határozzák meg.

2.12. Az EGSZB megjegyzi továbbá, hogy az Európai Bizottság, az Európai Parlament és a Tanács a szociális jogok európai pillére (17) preambulumbekkezdésében megerősítette a nemzeti rendszerek sokféleségének tiszteletben tartását, beleértve a szociális partnerek szerepét, a (19) preambulumbekkezdésben pedig a tagállamok nemzeti identitásának, valamint szociális biztonsági rendszereik jogi alapjainak meghatározásával kapcsolatos szuverenitásának tiszteletben tartását.

2.13. Az EGSZB hangsúlyozza, hogy a 155. cikk értelmében az uniós szinten végrehajtott, szociális partnerek között létrejött megállapodások jelentős szerepet játszanak az uniós szociális vívmányok kialakításában. Üdvözli, hogy az Európai Bizottság közleménye szerint a szociális párbeszéd eredményei és az irányelvek elfogadásukat illetően egyforma elbírálás alá esnek. Az EGSZB az egyhangúsági eljárásról a minősített többségi szavazásra való lehetséges áttérés kapcsán garanciákat kér arra, hogy a szociális partnereket a továbbiakban is átfogóan bevonják a szociálpolitikai jogalkotási és a politikák kidolgozásába, valamint hogy az autonóm megállapodásaik végrehajtása és esetleges felülvizsgálata során tiszteletben tartják önállóságukat. A szociális párbeszéd fontos szerepet játszik a szociális védelem terén. Emellett önálló jogalkotás révén szociális előrelépésekről is gondoskodik az EU-ban.

(*) Lásd az 1. lábjegyzetet.

2.14. Az EGSZB osztja az Európai Bizottság véleményét, és a megerősített együttműködési eszközt nem tekinti a minősített többségi szavazás alternatívájának. A megerősített együttműködés eszköze éppen a szociálpolitikai kérdések esetében ahhoz vezethet, hogy a belső piac széttagoltá válik, az uniós polgárok pedig aszerint, hogy melyik tagállamban élnek, eltérő bánásmódban részesülnek.

2.15. Másrészt az EGSZB szerint az európai szemeszter egy további hatékony és célirányos eszköz ahhoz, hogy a tagállamok és a szociális partnerek támogatása és irányítása mellett – nem utolsósorban „közös tanulás” útján is – nagyobb és jobb konvergenciát és előrelépéseket lehessen elérni a nemzeti reformokban. Ez az EUMSZ 156. cikkének tartalmát és szellemét is tiszteletben tartja. Az EGSZB hangsúlyozza az arra irányuló erőfeszítéseket, hogy az európai szemeszter keretében jobb módszereket dolgozzanak ki a nemzeti foglalkoztatás- és szociális védelmi politikáknak, illetve azok reformjainak a koordinálására, és ezzel párhuzamosan észszerű módon bevonják a tagállami szociális partnereket az európai munkába. A szociális jogok európai pillére, amely iránymutatásként szolgál a reformokhoz, ezért hozzájárulna egy jobb konvergenciára irányuló ütemterv kidolgozásához és a tagállamok közötti erősebb kohézióhoz.

3. Részletes megjegyzések

3.1. Az EGSZB megállapítja, hogy jelenleg az egyes szakpolitikai területeken egyhangúlag vagy minősített többségi szavazással hozzák a döntéseket. Ez a szociális normák kidolgozása során egyenlőtlenséghez, a szociális védelem terén pedig hiányosságokhoz vezet.

3.2. Az EGSZB utal arra, hogy átfogó uniós jogszabályok léteznek a nők és férfiak közötti egyenjogúság alapelveinek megvalósítására, valamint a faji vagy etnikai származástól stb. független egyenlő bánásmód biztosítására. Ez az EU nagy sikere, amely nemzetközi normákat is meghatároz e téren. Az uniós jog azonban a vallástól, meggyőződéstől, fogyatékoságtól, életkortól vagy szexuális irányultságtól függetlenül megvalósuló egyenlő bánásmódot csak a foglalkoztatásra és a szakmákra vonatkozóan biztosítja. Egy olyan irányelv, amely átfogóan tiltja az Unión belüli megkülönböztetést, rendkívül összetett lenne, és ezért nem valószínű, hogy egyhangú döntéshozatallal megvalósítható lenne. Az EU azonban kötelezettséget vállalt erre a 2030-ig tartó időszakra vonatkozó fenntartható fejlődési menetrend keretében. Ezt a célkitűzést a 2019–2024-es időszakra szóló új stratégiai menetrend is megerősítette. Az EGSZB a megkülönböztetésmentességre vonatkozó jogalkotás esetében támogatja a minősített többségi szavazásra történő teljes áttérést.

3.3. Az EGSZB utal arra, hogy az EU az EUMSZ 48. cikkének megfelelően a szociális biztonság területén minősített többségi szavazással határozhat a munkavállalók szabad mozgásának biztosításához szükséges intézkedésekről. Ezzel ellentétben a szociális biztonságra és a munkavállalók védelmére vonatkozó ajánlások esetében egyhangúság szükséges. A minősített többségi szavazásra való áttérés koherens és helyénvaló lenne. Felmerül az a kérdés is, hogy az Európai Bizottság itt miért csak ajánlásokat irányoz elő, és miért nem vesz figyelembe további jogi eszközöket.

3.4. Az EGSZB elismeri, hogy a munkavállalók elbocsátás esetén való védelme mindig is a nemzeti munkajog kulcsfontosságú eleme volt. Azzal is tisztában van azonban, hogy az EU mindeközben intézkedéseket dolgozott ki a veszélyeztetett munkavállalók, így például a terhes nők vagy a részmunkaidőben dolgozók védelmére. Ez amellet szól, hogy Európa-szerte biztosítani kell az egységes eljárási és védelmi jogoknak legalább egy minimális szintjét, hogy ezek a védelmi mechanizmusok ne üresedjenek ki. A szociális jogok európai pillére rendelkezik az elbocsátott munkavállalók tájékoztatáshoz való jogáról, valamint a hatékony és pártatlan vitarendezéshez, jogorvoslatához és adott esetben kártérítéshez való hozzáférésről. Ez a minősített többségi szavazásra való áttérés mellett szól, hogy lehetővé váljon egy ennek végrehajtásáról szóló irányelv elfogadása.

3.5. Az EGSZB hangsúlyozza, hogy a munkaadói és munkavállalói érdekek képviselőinek és kollektív érvényesítésének megalapozott jogi kerete döntő jelentőségű a társadalmi kohézió, a minőségi munkahelyek létrehozása és az uniós vállalatok versenyképessége szempontjából. Az egységes piacon működő vállalkozások egyre szorosabb együttműködést folytatnak a határokon átnyúlóan. Az uniós vállalatokra és vállalatcsoportokra az európai üzemi tanácsokról szóló irányelv vonatkozik, amelyet rendes jogalkotási eljárás keretében fogadtak el. A munkavállalói részvételre vonatkozó uniós jogszabályok más területein azonban továbbra is egyhangú döntéshozatalra van szükség. Az EU-nak – amennyiben indokolt – itt is meg kell vizsgálnia, hogy a minősített többségi eljárás mennyiben kínál új lehetőségeket a szociális partnerség jövőcentrikus továbbfejlesztésére.

3.6. Az EU-ban legálisan tartózkodó harmadik országbeli állampolgárok foglalkoztatási körülményeit illetően az EGSZB a minősített többségi szavazásra való áttérést javasolja. Ha a társadalmi kohéziót nem szeretnék veszélyeztetni, az uniós és a harmadik országbeli állampolgárok foglalkoztatási körülményeinek meg kell egyezniük.

3.7. Az EGSZB a minősített többségi szavazásra való áttérésről folyó vita kapcsán egyetért az Európai Bizottság megfontolásaival az EUSZ 48. cikkének (7) bekezdésében szereplő általános „passerelle” klauzula választását illetően azokban az esetekben, amelyekben minősített többségi szavazást alkalmaznak, mivel ez a lehetőség feltételezi mind az Európai Tanács egyhangú határozatát, mind valamennyi nemzeti parlament támogatását és az Európai Parlament jóváhagyását is. Ez széles körű demokratikus legitimitást biztosítana, és megfelelne a tagállami alkotmányos követelményeknek. Az EUMSZ 153. cikke alapján történő áttérés esetében nem ez lenne a helyzet.

3.8. Az EGSZB megjegyzi, hogy egy kérdés továbbra is megválaszolatlan maradt az Európai Bizottság közleményében. Nem egyértelmű, hogy az arról szóló döntést, hogy egy bizonyos jogalapot áthelyeznek-e az egyhangú szavazás helyett a minősített többségi szavazás körébe, egyszer hozzák-e meg minden esetre vonatkozóan, vagy pedig eseti alapon. Az EGSZB annak tisztázására kéri az Európai Bizottságot, hogy az EUSZ 48. cikkének (7) bekezdésében szereplő általános „passerelle” klauzula alkalmazása esetén általános lesz-e a minősített többségi szavazásra történő áttérés, vagy pedig eseti döntéshozatalról lenne szó. Az EGSZB véleménye szerint mindenképpen biztosítani kell, hogy „passerelle” klauzula alkalmazása hatékonyabb döntéshozatalt eredményezzen, és ne hozzon létre további akadályokat.

Kelt Brüsszelben, 2019. szeptember 25-én.

az Európai Gazdasági és Szociális Bizottság
elnöke
Luca JAHIER

MELLÉKLET

Az alábbi, a vita során elutasított módosító indítványoknál a támogató szavazatok száma elérte az összes leadott szavazat számának legalább egynegyedét (Esz. 59. cikk (3) bekezdés):

1. 2.8. pont

A következőképpen módosítandó:

Az EGSZB üdvözlöi, hogy az Európai Bizottság ezzel a közleménnyel kezdeményezte a vita megnyitását és kifejti, hogy a szociálpolitika terén is megindította a vitát hogyan valósulhat meg a minősített többségi szavazásra való áttérés elszűrt javaslatok nélkül kiterjesztéséről, ahogy azt korábban — mindenekelőtt az adópolitikában — tette⁽⁺⁾. A minősített többségi szavazás eljárása a kompromisszumkészség kultúráján alapul. Vitát feltételez, és olyan pragmatikus eredményeket tesz lehetővé, amelyek az Unió egésze érdekeinek figyelembevételével születhetnek. A minősített többségi szavazás kilátása katalizátorként szolgál ahhoz, hogy kompromisszumok keresése és valamennyi érdekelt fél bevonása révén minden érintett számára elfogadható megoldást találjanak.

⁽⁺⁾ Lásd az 1. lábjegyzetet.

A szavazás eredménye

Mellette: 36

Ellene: 74

Tartózkodott: 2

2. Új pont beillesztése a 2.8. pont után:

A 2.8. pont után új pont illesztendő a szövegbe:

Másrészt az egyhangú döntéshozatal szükségessége azon alapul, hogy meg kell őrizni az EU-Szerződésben szereplő vonatkozó szociálpolitikai rendelkezések feletti nemzeti ellenőrzést, és meg kell akadályozni minden beavatkozást a nemzeti szociális rendszerek központi elemeibe, amelyek iránt elsősorban a tagállamok felelősek a szociális partnerekkel együtt.

A szavazás eredménye

Mellette: 31

Ellene: 82

Tartózkodott: 3

3. 3.1. pont

A következőképpen módosítandó:

Az EGSZB megállapítja, hogy jelenleg az egyes szakpolitikai területeken egyhangúlag vagy minősített többségi szavazással hozzák a döntéseket. Az EGSZB úgy véli, hogy a minősített többségi szavazás és az egyhangú szavazás közötti, az EU-Szerződés szociális fejezetében rögzített megosztás továbbra is releváns, mivel tükrözi a tagállamok nemzeti szociális rendszereinek sokféleségét és heterogenitását, például a szociális védelem terén, a szociális partnerek szerepét, valamint a munkajog és a kollektív szerződések szerepét illetően. Ez a szociális normák kidolgozása során egyenlőtlenséghez, a szociális védelem terén pedig hiányosságokhoz vezet.

A szavazás eredménye

Mellette: 32

Ellene: 74

Tartózkodott: 3

4. 3.2. pont

A következőképpen módosítandó:

Az EGSZB utal arra, hogy átfogó uniós jogszabályok léteznek a nők és férfiak közötti egyenjogúság alapelveinek megvalósítására, valamint a faji vagy etnikai származástól stb. független egyenlő bánásmód biztosítására. Ez az EU nagy sikere, amely nemzetközi normákat is meghatároz e téren. Az uniós jog azonban a vallástól, meggyőződéstől, fogyatékoságtól, életkortól vagy szexuális irányultágtól függetlenül megvalósuló egyenlő bánásmódot csak a foglalkoztatásra és a szakmákra vonatkozóan biztosítja. Ezeket az irányelveket egyhangúlag fogadták el. Egy olyan irányelv, amely átfogóan tiltja az Unión belüli megkülönböztetést, rendkívül összetett, ami megmagyarázza a hosszú eljárást és a lassú előrehaladást lenne, és ezért nem valószínű, hogy egyhangú döntéshozattal megvalósítható lenne. Az EU azonban kötelezettséget vállalt erre a 2030-ig tartó időszakra vonatkozó fenntartható fejlődési menetrend keretében. Ezt a célkitűzést a 2019–2024-es időszakra szóló új stratégiai menetrend is megerősítette. Az EGSZB a megkülönböztetésmentesítésre vonatkozó jogalkotás esetében támogatja a minősített többségi szavazásra történő teljes áttérést.

A szavazás eredménye

Mellette:	31
Ellene:	78
Tartózkodott:	2

5. 3.4. pont

A pont törlendő:

Az EGSZB elismeri, hogy a munkavállalók elbocsátás esetén való védelme mindig is a nemzeti munkajog kulcsfontosságú eleme volt. Azzal is tisztában van azonban, hogy az EU mindeközben intézkedéseket dolgozott ki a veszélyeztetett munkavállalók, így például a terhes nők vagy a rész-munkaidőben dolgozók védelmére. Ez amellet szól, hogy Európa szerte biztosítani kell az egységes eljárási és védelmi jogoknak legalább egy minimális szintjét, hogy ezek a védelmi mechanizmusok ne üresadjenek ki. A szociális jogok európai pillére rendelkezik az elbocsátott munkavállalók tájékoztatáshoz való jogáról, valamint a hatékony és pártatlan vitarendezéshez, jogorvoslathoz és adott esetben kártérítéshez való hozzáférésről. Ez a minősített többségi szavazásra való áttérés mellett szól, hogy lehetővé váljon egy ennek végrehajtásáról szóló irányelv elfogadása.

A szavazás eredménye

Mellette:	35
Ellene:	77
Tartózkodott:	2

6. 3.5. pont

A pont törlendő:

Az EGSZB hangsúlyozza, hogy a munkaadói és munkavállalói érdekek képviselőit és kollektív érvényesítésének megalapozott jogi kerete döntő jelentőségű a társadalmi kohézió, a minőségi munkahelyek létrehozása és az uniós vállalatok versenyképessége szempontjából. Az egységes piacon működő vállalkozások egyre szorosabb együttműködést folytatnak a határokon átnyúlóan. Az uniós vállalatokra és vállalatcsoportokra az európai üzemi tanácsokról szóló irányelv vonatkozik, amelyet rendes jogalkotási eljárás keretében fogadtak el. A munkavállalói részvételre vonatkozó uniós jogszabályok más területein azonban továbbra is egyhangú döntéshozatalra van szükség. Az EU-nak — amennyiben indokolt — itt is meg kell vizsgálnia, hogy a minősített többségi eljárás mennyiben kínál új lehetőségeket a szociális partnerség jövőcentrikus továbbfejlesztésére.

A szavazás eredménye

Mellette:	34
Ellene:	84
Tartózkodott:	2

7. 3.6. pont

A pont törlendő:

Az EU-ban legalísan tartózkodó harmadik országbeli állampolgárok foglalkoztatási körülményeit illetően az EGSZB a minősített többségi szavazásra való áttérést javasolja. Ha a társadalmi kohéziót nem szeretnénk veszélyeztetni, az uniós és a harmadik országbeli állampolgárok foglalkoztatási körülményeinek meg kell egyeznieük.

A szavazás eredménye

Mellette:	30
Ellene:	85
Tartózkodott:	1

8. 1.7. pont

Az alábbiak szerint módosítandó:

Az EGSZB megállapítja, hogy jelenleg az egyes szakpolitikai területeken vagy egyhangúlag, vagy minősített többségi szavazással hozzák a döntéseket. Ez a szociális normák kidolgozása során egyenlőtlenséghez, a szociális védelem terén pedig hiányosságokhoz vezet. Az EGSZB ezért — legalábbis a megkülönböztetésmentességre irányuló jogalkotás, valamint a szociális biztonságra és a munkavállalók védelmére vonatkozó ajánlások esetében — támogatja a minősített többségi szavazásra való teljes áttérést. Az EGSZB úgy véli, hogy a minősített többségi szavazás és az egyhangú szavazás közötti, az EU-Szerződés szociális fejezetében rögzített megosztás továbbra is releváns, mivel tükrözi a tagállamok nemzeti szociális rendszereinek sokféleségét és heterogenitását, például a szociális védelem terén, a szociális partnerek szerepét, valamint a munkajog és a kollektív szerződések szerepét illetően.

A szavazás eredménye

Mellette: 32

Ellene: 74

Tartózkodott: 3

9. 1.8. pont

A pont törlendő:

~~Az EGSZB utal arra, hogy az EU intézkedéseket dolgozott ki a veszélyeztetett munkavállalók, így például a terhes nők vagy a részmunkaidőben dolgozók védelmére a munkaviszony megszüntetésének esetében. Ez amellet szól, hogy Európa szerte biztosítani kell az egységes eljárási és védelmi jogok minimumszintjét, valamint át kell térni a minősített többségi szavazással történő eljárásra.~~

A szavazás eredménye

Mellette: 36

Ellene: 81

Tartózkodott: 1

10. 1.10. pont

A pont törlendő:

~~Az EU-ban legálisan tartózkodó harmadik országbeli állampolgárok foglalkoztatási körülményeit illetően az EGSZB az egyenlőtlen bánásmód elkerülése és a társadalmi kohézió erősítése érdekében a minősített többségi szavazásra való átállást javasolja.~~

A szavazás eredménye

Mellette: 30

Ellene: 85

Tartózkodott: 1
